

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VAROS HIVATALOS ÉRTESETŐJE.

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona.

— Egyes szám ára 20 fillér. —

Hirdetések megállapodás szerint számítanak.

— Nyiltér díja soronként 20 fillér. —

Felolós szerkesztő és lapfajladonos:

KUTI ISTVÁN

Az expediciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

A város érdekében.

Mult számunkban azzal a mozgalommal foglalkoztunk, amelyek a városok főispánjai és képviselői indítottak meg a vidéki városok érdekében. E mozgalomnak célja az, hogy az állam megfelelő kárpótlást adjon a városoknak azokért a munkálatokért, amelyeket az állam helyett és érdekében végeznek a városok s a mely munkálatok költségei tetemes összegre ruznak minden város háztartásában. Igy nálunk körülbelül 65000 koronába kerül a legnagyobb takarékoság mellett is az állami teendők elvégzése.

Ha a főispánok, a kormány bizalmas, és tekintélyvel bíró férfiai által megindított mozgalom eredménye vezet, amihez reményünk lehet, meglehetősen tehertől szabadul meg a város adófizető közönsége, ámdé ez még nem elég ahoz, hogy a város haladjon, lakossága jólétben gyarapodjék. Mindent ajándékol, segélyül várni nem lehet, s önzertesen polgárságnak nem is szabad. Pedig valljuk be őszintén, hogy eddig vajmi keveset tettünk a magunk emberségéből a magunk javára. Ha mindent összeszámítunk is, az utóbbi tizenöt év alatt, tehát akkor, amikor legnagyobb lendületet vettek az egész országban a vidéki városok fejlődés tekin-

tetésben, nálunk mindössze három valamire való intézményt létesített a közönség érdeklődése.

Az egyik a Felsőronán celőtt tíz évvel épült nyaraló épület, amely céljának igen jól megfelel, mert évenként igen sok idegen nyaraló keresi fel.

Pár év előtt a takarékpénztár vállalkozott magánlakások építésével a város szűkítésére és különösen a nagy lakás hiányának némileg való megszüntetésére.

Legujabban a selmeczbányai ing- és fehérneműgyár létesült a közönség támogatásával, bár ugy tudjuk igen nehezen s egy vállalkozó szellemű ember fáradozásainak sikerült létrehozni. Mindegy. Megvan a gyár, s megnyugvással láthatjuk, hogy azok, akik mindennek szeretnek rosszat jósolni, csalódtak.

Ezzel aztán be is számoltunk mindazzal, ami tizenöt év alatt történt, a város lakosságának hozzájárulásával, áldozatkészségével.

Hát valljuk be őszintén, ez nagyon-nagyon kevés arra, hogy városunkat emeljük és sokkal többet kell tennünk, ha meg akarunk állani a fejlődés útján.

Lapunk számtalanszor foglalkozott azzal, hogy miképpen lehetne fejleszteni városunkat

s számtalanszor felhívtuk a közfigyelmet arra, hogy rendkívül kincsekkel halmozta el a természet városunkat vidékének szépségében, egészséges levegőjében. Ha a külföldön, Sveiczban Tirolban stb. sokkal kevésbé szép és egészséges vidékek lakói meg tudnak élni az idegen forgalomból, miért ne tudnók megcsinálni ezt mi is.

Jól tudjuk a nyaralás, fűdülés, kirándulás manapság egyre terjed, sőt szükséges lesz egészségügyi szempontból. A nagyobb és kevésbé egészséges vidékii városok lakosai nyarankint sereggestül keresik fel azokat a helyeket, ahol jó levegőt, szép vidéket találunk.

Nem mi mondjuk, idegenektől, akik a külföld üdülő helyein is megfordultak, halottuk, hogy városunk fokvésésnél, kitérő, egészséges levegőjénél fogva, mintegy praedesztinálva van nyaralásra, üdülésre.

Ha tennék valamit, ha utana járnánk, ha áldoznánk valamin, nyaranként ezer meg ezer idegen jönne ide rövidebb-hosszabb tartózkodásra s ez kézenfekvő dolog, hogy haszonnal járna. Mert az aki nyaralni, fűdlni megy kisebb-nagyobb összeget szán erre a célra s ez összeget itten költené el.

Dehát hozzánk bizony nem igen lehet nyaralásra jönni, mert ehhez első sorban lakás

Vesszőfutás.

Irta: Hajós Béla.

A fiatal pár a nászutról hazatérve, mindenütt megteszi a kötelező «ántrice-vizitete». Előbb az asszony rokonságát és ismeretségét látogatják le, azután a férj «ánhenlilje» kerül sorra. Valóságos kálvária-utat kell végéneznök. De mikor már befejezték a sok viszontagságot s otthon a puha fészekben kifújhatják magukat, mégis egyetértően konstátálják, hogy mindazok a családok, kiknél látogatást «eszközöltek», a lehető legkedvesebbek, legelőkelőbbek és a legfinomabbak egész Budapesten s mindezekkel okvetlenül fent fogják tartani a konnexiót és a leggyakoribb összejöveteleket. Ezeknek előrebocsátása után pedig követünk el egy kis illetlenséget és lopózzunk be övegy Gerébnyé zsuriára, ahol a fiatal pár egész le és felmenő ági rokonsága és ismerettségé együtt van. Mindenki tudja, hogy az ilyen összejöveteleken az asszonyok nemcsak zsuroznak, hanem szapulnak is. Most épen Gerébnyé viszi a szót. Termetes hölgy és szónoklat közben ugy emelkedik a keble a szapora beszédéről, mint a kovács-fújtató a díósgyőri vasgyárban. A társalgásnál mindenki sűrűn használja a speciális zsuro-tolvajnyelvet.

Gerébnyé: No, mondhatom gyerekeim, egészen puff voltam mikor azt a kis madárjesztőt újra megláttam. Hát, az ilyen kis pepitéért ugyan kár volt a Kardos Árpádnak annyi évig studirozni az egyetemen. Azt csak nem nevezhetem valami különös bájnak, hogy a felesége leánykorában a bálokon Flici-nek hivatta magát . . .

Ormayné: Az asszonyra nem lehet mondani semmit. Igaz, hogy nagyon szeretett kacérkodni mindenkivel, aki elébe került, s hogy legfeljebb, ha a stenografához ért, de a főzéshez még csak halovány dunszija sincs. Az sem áll, hogy ugy néz ki szegényke, mint egy madárjesztő, mert nem is volna tulajdonképen olyan nagyon csunya ha a válla az egyik oldalán ki nem nőné magát. De mindamellert ennek a Kardosnak még mindig nagyon is jó párti. És manapság még az ilyen műveletlen emberből is lehetnek ügyvédek! A lányomnak is merészelt annak idején kurizálni az istenadta; persze visszahúzódott rögtön, mikor látta, hogy bennünk nem foghat balekot. Nem vették észre, hogy ez az ember még a fogát sem pucolja? . . .

Komorné: (arról neveztes, hogy a legügyesebben tudja kikapni más szájából a szót.) Ez még mind semmi; de inni is szeret a fiatal férj. Mikor nálam voltak ántrice-viziten, alig kellett kinálnom és egy-kettőre ugy kihajított két stamperli maras-

kinó, hogy majdnem én részegedtem meg a a puszta nézésétől. Aztán a kalapját nem hozta ám be magával, hanem kint hagyta a forcimerben, mint aki örökké meg akar nálam telepedni. Már örültem, mikor elmentek végre.

Cserépesné: Legszebb volt, mikor nálam jártak a fiatalok és a menyecske, ki legalább már husz tavaszt és ötöt hozzá még nem akar számlálni, egyszerre csak kezek akar nekem esőkölni, mintha én sokkal idősebb lennék, mint ő. Mondtam is neki gnyunosan, hogy: «Haljia, maga nekem nagyon fiatal! . . .

Gerébnyé: (újból veszedelmesen fujtatni kezd: Ez még mindig semmi. De ti persze nem láttátok, hogy az ujdonsült menyecske frizurája egy kis kóhalmány? Planem ami igaz, az igaz, a plombijai testvérek között is belekerülhetett legalább nyolevan forintba. Csak azt nem tudom, honnét vették a lány szülei azt a sok penzt, mert ilyen flanco-lásokhoz, amit ezek végre vittek, mégis csak kell ha nem is nagyon, de legalább hitel. A Kellemessy papa pedig jónéhányszor adta be az üzleti könyveit a törvényeszkéhez.

Ormayné: Te tévedsz, édesem, az a Kertessy cég volt.

Gerébnyé: Nekem az ergó, vagy ha tetszik, sekkő-jednő. A Kellemessy papával is megtörténhetett volna ugyanez a diskrét história. Majd

kellene s ez dacára annak, hogy lehetne, még sincsen.

Lehetne pedig, mert városunkban 500—600 idegen fiatalember, diák, főiskolai hallgató van. Ezek igénybe vesznek legalább is 300 lakószobát. E lakószobák nyaranként megürülnek, rendes lakóik elmennek haza vakációzni. Milyen könnyű volna e szobákat nyáron is értékesíteni, ha egy kissé csinosabban, rendezebben berendeznék, egy kis kényelemmel látnák el a tulajdonosok. Mert azt megint nem kívánhatjuk, hogy az aki üdülni, de egyuttal pénzt költeni is jön hozzánk, azokban a sokszor igen primitívül berendezett szobákban huzódjék meg, amelyekkel szegény diákjaink, másnak nem létében, megelégedni kénytelenek.

Ha egyelőre csak ötven-hatvan szobát adnánk ki nyáron ez is haladás volna. Ötven-hatvan nyaraló mégis csak költené itt valamit, hagyna itt egy kis pénzt.

Nem volna ez nagy eredmény, de nem is lenne nehéz elérni.

Az eszmét újólag fölvetettük, van még idő a nyárig arra is, hogy ez megtestesíthető lehessen.

Bár úgy lenne.

A gyorsírásról.

Írta: Váczy Mihály
okl. gyorsíró tanár, főisk. halg.

Gyorsíró ünnepségünk közelédtével nem vélek fölösleges munkát végezni, ha a közönséget a gyorsírás felől kissé tájékoztatom. Kitérek annak hasznára, elterjesztésére, a gyorsírást tanuló *tanulóknak* s a gyorsírás szerepére a közelében.

A gyorsírás hasznáról ma hosszasan beszélni teljesen felesleges. Akkor volt ennek helye, mikor a gyorsírás meghonosulásának idején voltak egyesek, kik idegenkedve fogadták az ujdonságot.

Igaz, hogy mint minden téren, úgy itt is vannak elfogult, konzervatív felfogású emberek, akik nem tudnak, vagy nem akarnak a gyorsírás hasznosságáról meggyőződni. Így a gyorsírással foglalkozók gyakran kerülnek olyan helyzetbe, hogy kénytelenek a gyorsírásról lekicsinylő, esetleg gunyas, azt semmibe vevő megjegyzéseket hallgatni. Itt természetesen fel kell magunk találnia a

a gyorsírónak és — hallgatni kell. A tárgy iránt hiányzó rokonszenv megjelölését ezekben hiába való volna várni egy pár a gyorsírás mellett mondott fillipikától. A gyorsírás ellenségei csak akkor térnek el a már fennebb említett «tántorítatlantól állásponttól», midőn esetleg maguk is olyan helyzetbe kerülnek, amelyben akarva, nem akarva meggyőződnek a gyorsírás hasznos voltáról.

Legyen szabad *Apponyi* Albert gróf, a nagy államférfi beszédének egy kis részét idézmem: «Ha a sajtót hasonlíthatnám azokhoz a táviradószopokhoz és sodronyokhoz, a melyek szerte viszik a hírt, akkor a gyorsírás meg az a Morse-féle gép, mely beszédeinket közvetlenül átadja a távirda sodronyoknak.»

Nagyon találon mondja *Markovits* Iván, hogy «aki egyszer megszokta írásbeli dolgozatait és jegyzetét gyorsírással végezni, az a lassu közönséges írásnak újbóli alkalmazásánál ugyanazon ellenszenvet fogja érezni, mint az utazó, akinek az elzúgó vaspályára vonatát az országot dőcögő kocsiával kell fölcserélnie.»

A gyorsírás hasznáról ezek után sokat mondani csak szöveztessé volna. Hiszen köztudomásu, hogy minden pályán akármilyen megnyilatkozásban is nagy haszonnal jár a gyorsírás tudása.

Mi sem könnyebb, mint gyorsírónak lenni, s mi sem nehezebb, mint jó gyorsírónak lenni.

Egy jó gyorsírású tankönyv alapos áttanulmányozása vagy egy gyorsíró tanfolyam végighallgatása elegendő ahhoz, hogy valaki gyorsírónak tartsa magát. Itt már nem elegendő a tankönyv vagy a tanfolyam; itt már elkerülhetlentül szükség van az igazi tudás alapját képező alapos gyakorlatra is.

A laikus ember előtt a régi római Tíró-féle gyorsírás lebeg; ez a gyorsírás tudvalevőleg nem áll egyébből, mint néhány ezer, előre meghatározott jelből, mely a gyakorlatban elforduló szavakra ki volt vetve. Ennek megtanulásához természetesen csak az ó-korban lehetett embereknek fogni, ma már az emberkinzás e fajta nemét csak egyes gonoszítókra lehetne kiszabni.

A tanügyi viszonyok tekintetében ma a Gabelsberger-Markovitsi rendszer él előtérben a Stobse-Fenyvesi és a Gabelsberger-Markovitsi rendszerből eredő Nagy Sándor-féle rendszerek mellett. (Míg a Markovitsi-rendszert több száz tanfolyamban (1906—7-ben 217 tanintézetben 8895-en tanulták) tanítják addig a másik két rendszert 4—5 helyen. Sajnos Selmecebányán a kath. főgimnáziumban e tanévétől kezdve szintén a Nagy Sándor-

rendszerét tanulják. Éppen abban az intézetben, ahol *Markovits* Iván először tanított gyorsírás. Cikkirő maga is ír a Nagy Sándor gyorsírásával, de ha könnyebben tartja is ezen rendszer megtanulását, ezt célra vezetők semmi esetben sem tartja. «Ninek járjak dőcögő omnibuszon, ha automobilon is mehetek.

(Folytatása következik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Doktorrá avatás.** *Valek* Károlyt, a főiskolán a matematikai tanszék adjunktusát, a múlt héten a matematikai tudományok tudorává avatták a müncheni egyetemen, amelynek *Valek* Károly két éven át hallgatója volt. A fiatal tudós a tudori címet kitűnő minősítéssel szerezte meg.

— **Közygyűlés.** A törvényhatósági bizottság a havi rendes közgyűlése e hó 11-én a jövő hét kezdő délutánján lesz.

— **Házasság.** *Geiger* Márknak és nejének leányáival *Geiger* Arankával a múlt hó 26-án kötött házasságot *Steiner* Gyula Budapestben.

— **A liceumi hangverseny** mind minden érben, úgy ez idén is minden tekintetben kiválóan sikerült. *Becker* Nándor lic. tanár a hangverseny rendezője nagy gondal válogatta ki és tanította be a megfelelő, tetszetős, izlést nemcsitő zenés-énekarokat, amelyek a kívánt hatást meg is tették. Különösen az énekar mutatót nagy haladást, igazán megérdemelt tetszésben részesült. A műsor úgy volt összeállítva, hogy az utolsó számok a hatást mindinkább fokozták, ez így is volt és akik olyan szerencsések lehettek, hogy az egész műsort végig is hallgathatták, azok csak-ugyan nemes élvezetben részesültek.

De hát azt kérdezhetné valaki, miért nem volt ott mindenki, vagy ha ott volt, miért nem volt ott — végig? Ennek a következők története van. A Meteor előrendű csomópontot — kritikuss napot jósolt szombatra. Aggódva lestük a felhők járását és amikor a hópihéket is meghozta a déli szél, szentül elhittük a Meteor jóslását. A csomópontot a nyakán szerettük volna látni, amiért ellenünk esküdött. De a szél csak nem erősödött, a pelyhek mindig ritkábban firkándoztak, végre este 8 órára felragyogott a Venus, hogy lássa a koncertre siető kis kedvenceit. Tehát ez a jóslás nem sikerült és azért halás szívvel gondolunk a Meteorra és ezental hűségess hívvöl leszünk előfizetés nélkül.

De vannak más jók is a világban, akiket a köznép halálmadarának is hív. Ezek a leg-összintőbb tisztelettel és a liceum minden dolga iránt mutatót külső részvétellel elítelve gondogatták, hogy így — meg úgy, nem fog sikerülni a mulatság, mert a drágaság, a megélhetés, a romlott társadalmi viszonyok nem engedik. Pedig milyen jó és szép volna, ha sikerülne, ha az emberek nem tekintelenek sem politikára, sem felekezésre, hanem néhány kedélyes órát együtt töltene- nek el békeséges barátságban. De hát más világot élünk, más csillagok járnak. Ez a jóslás sem sikerült. Lehet, hogy voltak, akiket az említett s más egyéb okok tartottak vissza és ezek voltak azok, akik nem voltak ott, de akik ott voltak, — még pedig többen, mint tavaly, azok azt mutatták, hogy nincs városunkban sem politikai, sem felekezeti baj, mert mint képviselői is mindenféle osztálynak jól érezték magukat és kedélyesen mulattak mindnyájan együtt. Már kora délután népesebb volt a város, megjött a kedves vidék is. Ismeretlen tude arcok tűnédeztek fel az utcán. A diákság megtöltötte a boltokat, keztű, acélgomb, gallér és kezélő rohamosan fogyott, a borbély-műhelyek tömve voltak radrozandó ifjakkal. De nagy keletje volt a virágnak is, még pedig az igazi hamisítatlan illatos virágnak, olyannak — mint aki kapja és aki adja. Szóval talpon volt a város és este vonult le a vigadóba.

megérik a hitelezők ezt a kis leánykiházásit! Flicike bizonyára kapott ötezer forint «velemérget», eltekinve a kelengyétől, amelyik ellenségek közt legfeljebb ötszáz forintot ér meg.

Komorné (a keselyű gyorsaságával kapta ki a szót Gerebnyé szájából): Ha-ha-ha! Te ötszáz forintról beszélsz? Hiszen az egészét pártban vették. Ez ingekből úgy kellett kifejteni a másnak készült monogramokat. Persze Kellemessyék itt már nem akartak reszkizni semmit, ellenben a butoroknál ugyancsak kitétek magukért. A leg-elsőkelőbb helyen vásárolták be mindent — a hármás Dob-utcában.

Cseresepné: Én azt hiszem, hogy a fiatalok nem is szeretik egymást. Mikor nálam jártak, rá sem néztek egymásra.

Ormayné: Nálam meg folyton csókolóztak. Azért, mert én rokonságban vagyok a leány családjával, még nem lehetnek feljogosítva ahhoz, hogy az én tisztességes házámban valóságos orgiákat rendezzenek. Nagyon resteltem ezt különösen a fiatal lányaim miatt s az ilyen gyermeked hajadonok ártatlanságát nagyon fészélyezve érintik az ilyen trágár szcénák.

Komorné (hirtelen odasug Gerebnyének):

Megjegyzem, hogy az ártatlan hajadonok a múlt héten nézték meg a «Nincs elvámolni valójá»-t...

Gerebnyé: Egyáltalán egy gondom, hogy a fiatalok közt lehetett valami techli-mechli, mert másként teljességgel ki van zárva, hogy a fiatal ember beleharapott volna a savanyu almába. (Odafordul a leányához) Slepí, menj csak ki egy kicsit a másik szobába...

Ezután az asszonyok összebugnag, míg a malomkerék alá került fiatal pár boldogan be nem lebben.

Gerebnyé (a legdecebb mosolyával rohan eléjük): Drágám, be szép tőletek, hogy nem vagytok büszkéek és megfizettetek bennünket. Ép rólatok beszélünk a legnagyobb elragadtatás hangján. Mindenki csak azt mondja, hogy egymáshoz illőbb, bájosabb fiatal pár nincs egész Budapestben. Tessék mindjárt hozzáfogni a pásté- tomhoz... Persze a gazdag Kellemessyéknel jobb konyhára is telik... De, hisz ti ugy sem vagytok büszkéek. És elképzelhetjük, milyen boldogok is vagytok most! No de milyen snájdig szép párosca ez!... (A hölgyek elragadtatással dicserik az asszonyka toalettijét, arcát, természetét, sőt még a haját és a loagait is...)

A vigadó vidáman főstölve modern kéményin várta a sokadalmat. De tágatlan termet nem sokáig bírták nyelni a jövőket. A ruhátár sönkélül heringhordó, ivója százaz gőz- és füstfűrdő, nagy terme pedig egy kilyukadt rozoga tengeri halászbárka lett. De tartunk sorrendet az eseményekben!

Miután a tolongás sok-sok tukszem árán véget ért, megkezdődött a koncert. Mindenki csupa szem, fül és áhítat. Csak elfojtott sóhajok és párává foszlott vágyodások teszik villamossá a levegőt, csillagnak a szemek, lámpaláb az sok kicsi keblét. Ének, zene egyik szél és a másiknál. Majd fellép Soltész János VIII. o. t. és igen szépen szavalja a «Szivárvány»-t. Megható — szentimentális költemény, kár, hogy nem volt vig. És most történt az estély szenzációja. Az Öreg vigadó érezen vesztét, gondolt merészet és nagyot. Még a próbán jutott észbe. Terve az volt, hogy ha Soltész dörögni fog az égődörgéslől, megindítja csapjait, záport bocsát alá, hogy igazi szivárvány is legyen. Így tervezte az Öreg. De hát hogy történt, mint történt, az örök titok marad; a sok szép lány látára elbámultakodott, a szavatalnál megkészt, de hogy mégis megmutassa virtusát, a pizzacató polkánál észbe kapott és megerezte csapjait.

Tűz! Víz! Hangzik szerteszéjjel, egyszerre talpra ugrik mindenki. Különösen azok, akik nyakukban érezték a zápor hűvös és piszkos cseppjeit. Egy nagy pauza, elképedés — aztán óriási kacajban törnek ki még azok is, akik áldoztai lettek a szeszélyes tréfának. Mozinak vált jelenet. Ezt látni kellett, mert élénken betűkkel illusztrálni nem lehet. A megeredt víz pattakát névt, már csónakversenyre gondolt az ifjuság, amikor megjelentek a szakértők és erővel kényszerítették az Öreg báciit, hogy zárja el a csapot. Szegény ember azt jól tudja, hogy kell kinyitni, de zárni — az már nem az ő kötelessége.

Vége lett a szivárványnak, tréfának. Amíg a vizet szedték fel, az ifjuság szépen lejárta programját, az utolsó számot meg is ismételte sokkal nagyobb animóval, mint előbb.

Tehát ez sem sikerült. Egy dolog azonban feltétlenül sikerült, az t. i. hogy szegény vigadónk rettenetesen kompromittálta magát különösen azal, hogy a legtöbbször az eladójának — a polgármesternek a nyakába zúdította. No ez olyan infámia, ami megtorlást kíván s ami — úgy hiszszük — meg is lesz. Előre megrendelt interpellációra adandó válaszban fogja a polgármester kijelenteni, hogy a régi vigadóra anathéma, új vigadó épüljön! (pótadó nélkül).

Ennyi sikertelen mellékkörülmények mellett a mulatság erkölcsi és anyagi sikere buzdítsa továbbra is a liceumi ifjuságot, hogy nem hallgassa Meteorra, halálmadarakra haladjon a maga jól megmunkált útján, hogy minden évben láthassuk őket a munka útján az egy-két napi édes nyugalmat jó kedvvel, ártatlan örömben eltölteni.

Még csak az volna hátra, hogy a megjelent szépek neveit közöljük. Erre azonban nem vállalkozunk azért, mert aki virágos kertben jár, az elfelejti a virágok nevét, elfelejti vele a szépség és az illat.

Legvégül azt a tiszteletteljes vissza nem vonható és meg nem fellebbezhető indítványt terjesztjük a keddi közgyűlés elé, hogy a polgármesternek a ráadás csizma mellé a város egy szalonkabátot is csináltasson, mert ez a közügy szolgálatában árviz által hasznavehetetlen állapotunk minősített, de azért, mint ereklény a muzeumban leltárlag kezeléssék.

A vigadó pedig a nagy lapokban hirdettesse, hogy az a legtökéletesebb tüzmentes automata záporozó, mely már az erősebb tűz — kiáltásra is önmagától működik, oleosn eladó vagy előlható. Ha pedig a nyakukpon marad, akkor egyszerűen tegyen rá egy táblát ezen felirással: *vig*

záporház. Azt hisszük, hogy nyáron ez az idegenforgalmat növelni fogja.

— **Selmecebánya II. Rákóczi Ferencért.** Mióta a nagy Rákócziak hamvai hazai földben pihennek, általános óhajja vált, hogy a dicső nemzeti fejedelemlenk nagyságához méltó szobor emeltessek. A hazafias mozgalom élére Adorós Gyula gróf és a kurucidők nagyszertű historikusa Thaly Kálmán országgyűlési képviselő álltak. Az 6 vezetőségi alatt bizottság alakult, mely az eddig egybegyűlt alap kiegészítésére nyereseményekben gazdag sorsjátékot rendez. A sorsjáték főnyereménye 40000 korona. Vannak ezenkívül tízezer, hater, útezer továbbá sok kétezer és ezer koronás és kisebb nyeresemények értéke 90000 korona. Ezeket a hazafiasdó sorsjegyeket, melyeknek darabja egy koronába kerül, most küldte meg a bizottság Selmecebánya közönségének, s városunk urhélyeit pedig felkérte a sorsjegyeknek ismerőseik körében terjesztésére. Városunk fiai a dicső kuruc időkben fegyverrel kezűben álltak Rákóczi mellé s nem egy család ma is kegyelettel őrzi fegyverforgató őseinek emlékeit, aki Rákóczi zászlaja alatt harcolva ontotta vért hazánk szabadságáért, a nagy Rákóczi ércemléke egyuttal a nagy idők és a benne élt kuruc hősök emléke lesz, járuljon tehát hozzá minden magyar hogy a monumentális szobor felállítható legyen. Adóssága ez a magyarnak az őzletlen hazaszeretet eszményképe iránt s bizony restelédünk kell, hogy ily későn hozzuk meg áldozatunkat a dicső Rákócziak, aki a hazáért, ami szabadságunkért, családi tűzhelyért, boldogságát s minden javát feláldozta. Tegyük jóvá a mulasztást. Hőgyeink! Járjanak elől jó példával! A sorsjegyek nyilvános húzása március 15-én lesz Budapesten a m. kir. lotteozgatóosztásnál (IX ker. Vámpalota). A központi sorsjegytároló Budapest, IX. Borováros-ter 2 szám alatt van.

— **Értesítés.** *Tyuka* Antal a helybeli Kertületi Munkásbiztosítási Pénztár elnöke előadást a munkásbiztosítás köréből folyó hó február 9-én (vasárnapon) délután 4 órákora a ker. munkásbiztosítási pénztárban folytatja. Az érdekelte közönség az előadáson szívesen látatik.

— **A Markovits Iván emlékkönyvre,** amely ez év pünkösdi napján lesz töltnak az előkészületek s az ünnep országos ünnepnévni ki magát. A mult héten, bár a meghívókat még nem küldte szét a rendezőség, *Czigány* János ügyvéd, Jászberény volt polgármestere jelentette be részvételét. *Czigány* János ügyvéd egyike volt Markovits Iván legjobb barátainak. Résztvevőket bejelentette még az Országos Magyar Gyorsíró Egyesület, Gyakorló Gyorsíró Társasága, Gyorsírásudományi Társulat, Szegedi Gyorsírók Egyesülete, Vikár Béla, Fábri Henrik dr. orsz. gyűlési gyorsírók, Bódgáz János stb. stb.

— **Mozgófénykép színház.** *Schramek* Lajos mozgófénykép színházában a mult héten nem sikerült az előadás a szerek fogyatékossága miatt. A tulajdonos most a Zsembery-ház nagytermében folytatja a próbákat s a jövő vasárnap újból megkezdí az előadásokat.

— **Fürdő megnyitás.** Nagy hiány volt eddig városunkban az, hogy a város központján nem volt megfelelően kellő számú kádval berendezett fürdő. K hiányos segítették most, mert e hó 6-án a szentháromságtéri Clement-féle házban egy teljesen újonnan és a kor kívánalmainak megfelelően berendezett márvány tükör és kádfürdő nyílt meg. A fürdő mindennap nyitva van reggeli hét órától esti tíz óráig.

— **Halálozás.** *Szljuka* Pál kereskedő, aki legutóbb az állami alkalmazottak szentantali fiókjának volt vezetője, e hó 3-án Hodrusbányán életének 54 évében elhunyt. Temetésén mely a mult hét szerdáján volt igen sokan vettek részt, mert az elhunyt az egész városnak «Pali bácsi»-ja volt, akit mindenki szeretett és kedvelt. — *Iványi*

Menyhért rendőr a mult szombaton meghűlésből keletkezett hyszas betegeskedés után elhunyt 30 éves korában. Temetésén részt vett az egész rendőrség. — **Nemespani Czobor** Gyula primási jószágfelügyelő e hó 6-án ötvenöt éves korában Bajcsón elhalt. Kiterjedt nagy rokonság s közte Czobor László orsz. képviselő mint testvére gyászolja.

— **Fertőtlenítő tanfolyam.** A helygimnázium fertőtlenítő tanfolyamot rendezett be Budapesten s felhívta a városokat, hogy arra egy-egy alkalmas emberüket küldjék ki. A városi tanács *Győri* Mátyás rendőrmestert küldötte ki az egy hónapig tartó tanfolyamra.

— **Nyilvános számadás és köszönet.** A liceumi hangverseny rendező bizottsága a következő elszámolást küldötte be: Előre eladott jegyekből és fellépítésekéből befolyt *Joerges* Ágost urnál 8640 K, *Márkus* Zsiga urnál: 3580 K, a hangverseny estéin: 36070 K, a rendezőbizottságnál közvetlenül befolyt 5 K, összesen 48690 K *bedönt.* Ezen összéből fedezték 24640 K *kiadást,* marad *tiszta jövedelemnek: 24050 K.* Felhíltettek: Földvár Elemér 46 K; Kachelmann Viktor dr. Rauchbauer József dr. 840—840 K, N. N. 640 K, Grillus Emil 6 K, Balázs Hugó dr. 540 K, Margóts György 5 K, Hoznek Gyula, Szegedi Sándor dr., Szliuka Akos 4—4 K, Horváth Kálmán, Martos Sándor dr., Rozim József 340—340 K, Teszák András, Teszák Vilmos, Vudv Antal 320—320 K, Vinterstein Bernát 3 K, ifj. Hornyacek István 240 K, Dobó Sándor, öz. Hausdorfer Józsefné, öz. Hlavacek Andrásné, Zsámbor Pál 2—2 K, Adamovics János 140 K, Árnhold Géza, Joerges Ágost, Pántyik Pál 1—1 K, ifj. Baumerth Dániel, ifj. Marschalkó Gyula, Pálya Zsigmond, Sugár Gyula, Tomosányi Pál, Vitális István dr., 80—80 fillér, Bachraty József, Baliga Aurél, Blumenfeld Szigrid, Bölger Henrik, Erdélyszky János, Hamrák Béla, Hegedűs József, Kunzl Aladár, Kószintler János, N. N., N. N., N. N., Simay Cézár, Soltész Gyula, Tornyai Béla 40—40 fillér. Szever János 20 fillér, Horváth József 10 fillér. A minket minden évben oly tömegesen megtisztelő nagyérdemű közönség, ifjuságunk kegyes jövőjéi fogadják ez uton is hálás szívvel fákadó köszönetünket. — *A rendezőbizottság.*

— **Trafikszlop — selyempapírosban.** Az «Adóügyi Szaklap»-ban olvassuk: Fontos újítás életfelteletését tervezi a magyar királyi dohánygyárak. Az újítás abból állna, hogy a legolcsóbb szivarok kiételével, minden szivart selyempapírosba burkolva hoznak forgalomba, a legolcsóbb szivarok végét pedig papírosból való kuppakkal látják el. Egészségi szempontból nagy fontossága lenne a reform életfelteletésének, mert az a régi szakké, hogy egyesek, a mig egy szivart vásárolnak, tizet is végigpogógnak, többé nem fenyegetőn veszedelemmel az érintkezési fertőzés útján a dohányzók egészségtét.

— **A vinyhei boltok bérlétének árverése** e hó 6-án tartott meg a városház tanácsstermben. Az érdeklődés öröndetesen nagy volt ugy, hogy az eddigi 65, 72, 65, 60 és 120 korona évi bérek helyett 200, 72, 70, 65 és 265 korona bérek értek el. Az eredmény felet a folyó hó 11-iki közgyűlés fog dönteni.

— **A vinyhei sürgős javítások és átalakítások** immár megkezdődtek, a közgyűlés felhatalmazása folytán a városi tanács *Sobó* Jenő főbányatanácsos főiskolai tanári szakszerut utmutatás alapján a feltétlenül szükséges átalakításokat és javításokat, elrendelte és így remélhető, hogy a saison kezdetéig az immár dűledező régi tükör fürdő, népfürdő és fedeleik teljesen helyre lesznek állítva és így a fürdő jóvedelmelőssége is nagyobb lesz.

— **A cserebogár irtása.** Ez év tavaszán nagyobb mérvű rajzásra kell elkészülnünk és ez évben különösen nagy érdek az, hogy a cserebogár hathatósan pusztíttassék, s a mezőgazdaság, de főleg a kertészgazdák a cserebogár nagyobb mérvű kártételeitől megmentessenek. A földművelésügyi miniszter erre való tekintettel utasította a hatóságokat, a mezőrendőri törvényre vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtására és megke-

reste az összes gazdasági egyesületeket is, hogy az irtásnak hathatósabb fogantatására iránt társadalmi téren szintén közreműködjenek. A rendelkezés egy részletesen kidolgozott irtási utasítás van csatolva, amely röviden összefoglalja a legcélszerűbb teendőket.

— 20 fillérről kellemes és hasznos szórakozást szerezhet magának mindenki, ki «A Jelen» c. érdekes és élénknek szerkesztett szépirodalmi és társadalmi folyóiratot 20 fill. bélyeg beklétdése ellenében megfizeti. Budapest: Rottenbiller-u. 42.

— Singer varrógép. Ezen név, a Singer, a varrógépek részére azon biztosíték, melylyel világhírüket a legjobb anyag és mintaszertől összeállításuk által nyerték. Ez annak az oka, hogy annyi sok gyáros és kereskedő arra törekszik, varrógépeit, melyek a Singer és T. cégbeliek mintájára vannak összeállítva. «Singer» «Singer rendszer» «javított Singer» sőt «valódi Singer» név alatt hozzák forgalomba. Ezért ne hagyja magát senki megtéveszteni, hanem a varrógép vételénél mindig azt kell megkérdezni, vajjon a gép «Singer Co.» gyárából ered-e? és ne elégedjék meg az ember kitérő nem határozott választással, «Singer» eredeti varrógépek csak a Singer Co. eladási helyein kaphatók és azért legcélszerűbb, tessék egyenesen azon eladási helyre egyikezhez fordulni, melyek mindegyike nagyobb helyen, Selmecebányán Kossuth Lajos-tér 4. szám alatt létezik, azon célból, hogy ember valóban Singer eredeti varrógéphez jusson.

— A légzőszervek megbetegedésénél felette fontos azonnali, mielőtt az első jelek mutatkoznak, óvintézkedéseket tenni, mielőtt az ajánlatos, mindenkori egy határozott szert készletben tartani, még pedig nem köhögés elleni ospaneket vagy okorkákat, hanem egy feltétlen segítős hárszert. Mint ilyen legjobban ajánlható a «Sirolin Roche», melyet számos korábban próbáltak ki a légzőszervek, valamint bronchial-hurut ellen a legjobb hatásúnak ismertetőt el «Sirolin Roche» kevesebbi a köpetet, gyógyítja a gyuladást és egyben előmozdítja az étvágyat is. Minden gyógyszerártnal kapható.

Jelentek a leendő selmeci nagyközség beleteléből.

III.

A tanásteremben. A bíró előtt és az erkélyen.

A tanásterem és a bíró hivatalos szobája közötti előszobában pipáló kishírő és nagyközségi dobos a tanásterembe tessékkel az egymás után felvonuló háziladonokot, szakbókat, öpizeket, asztalokat, mézárásokat, lakásokat, pékeket, borbélyokat, kovácsokat, keféköveket, kocsárokat, könyvöket, kereskedőket, ügyvédeket, orvosokat, babaszonyokat, a fővizvédnököt, a piaci gyümölcs és sütemény-áradék helyőit. Dr. Kapáner ügyvéd szerkesztő, Galgancsik, a «Klopacsa» szerkesztője, a munkások küldöttje Nyelvojszát és Nyedzárát, Strudelit vezetésével megjelent német gömbölyű benszülött öpolgárok, a főtanácsosok, a diszpolgárok kiküldöttje, a provizionások, a régi polgárok és az új nagyközségi polgárok Ezekhez csatlakozik azután egy rakás nép (katonaság még mindig nem lévén, ez elmarad) mesterlegény és más kíváncsi halgató.

Mindzek az «uni cunque sum» feliratu tanásteremben és az előszobában étkelen lármát csinálnak és követelik, hogy a bíró azonnal jelenjék meg. A kishírő és a községi dobos alig tudják őket lecsillítani és türelmeim inteni azt, hogy a bíró Basanszky Sámson folszolgabíróval igen sürgős és fontos ügyvel tárgyal szobájában, de csakhamar meg fog jelenni. Legyenek addig türelmemmel. Felkiáltások: A bíró azonnal jöjjön ide és hallgassa meg panaszainkat!

Dr. Kapáner. (Sívító hanggal.) Uraim és hölgyeim. Egy törvényes alapon álló indítványom van. (Nagy zaj: Ne hallgassunk rá! Ó az oka községi bajainkrak! Ki kell tenni a szürét! Hitzho! Heras, mit ihm!) Mit, engomet innét ki-akaron tenni? Ez lehetetlen! Én itt megfoghatatlan szilárd törvényes alapon állok! (Zsonny zaj. Felkiáltások.) Noass Kampos mutasd meg ennek az urnak a szilárd alapját.

Kampos. (Tagja szakadt henteslegény. Nagy erejéről az egész közösgben ismeretes. Kapánerhez siet és sző nélkül felnyalokolja.) Hat hadd léssam a szilárd alap!

Dr. Kapáner. (A jelenlévők örüli haladokása közt atnyalabodja ellen erősen kapálódik és tapasztalva, hogy az ellen a víz marog ellen sem kapálódás, sem alagata, sem apellata nem használ, felkiált:) Hol a bíró? Menten ki engemet! Én törvényes alapon állok. Ez az agróni szabadság legnagyobb megsértése!

Kampos azonban mindeirre nem hederit, hanem nagy kacagás közben Dr. Kapáner a tanásteremből az előszobán

át kiviszi. Ám ha csak févtite volna, ez nem lett volna még olyan nagy baj, hanem felvitte a város, pardon községáza tornyának erkélyére, ott letette könnyű terhet és az ajtó rázárta, a kulcsot kibuzta és visszasietett a tanásterembe.

Kampos éppen akkor ért vissza, amikor a bíró Basanszky Sámson folszolgabíróval a tanásterembe lépett.

Egyzertre megszűnt az előbbi jeleneten kiórt nevetés és követekede a lármás felkiáltások. Különösen sürün lehetett hallani: igazságtalanság! Le a bíróval! Nem kell nagy község! Jobb volt a város! Nem bírjuk el az adót! Abong Durficheit! Stadfröhelt! Nyé bugyeme playt! Mié dajme sze! — A bíró kétségbeesésbe a kezét fordíja. Basanszky utat tör magának az elnök székbe. Csengot. Dörgő hangon: Csend legyen, mert tüstént a csendőrkért köldök.

Kulónos varázs ereje volt ennek az orkan szerű dörgő hangnak, de még inkább a csendőrké köldök.

Egyzertre esend lett. A bíró felszólított és kijelentette, hogy ő minden panaszt szivesen hallgat meg, de fajsdlom, segíteni nem tud. Orvosait és segítőtjeit csak a főszekehelyen. Ipolygáson lehet nyerni. Ajánlja, hogy egy nagy küldöttség menesszessek oda.

Erre azonnal felzudult a tömeg: hát azt kellett nekünk elérni a nagyközséggel? Basanszky bele kürtöli: Manjenek Ipolygásra!

Gyernek Ipolygásra! Külön vonaton! Az ám, ha volna odáig vasutnk! Gyérnek gyag! Rendeznek zarandok utat Ipolygásra! . . . Pome do Slog! Gemo nak Sák! Hangzott minden felül. Végre megállapodtak abban, hogy zarandok utat rendeznek Ipolygásra közösen és aki a gyalog utban részt venni nem akar, az kocsiá vagy vasat is mehet, de egy időben vonulnak fel Ipolygás megyéháza elé.

Közben a tapasztalt Basanszky és a bíró elnökével kezdtek megbeszélni a teendőit és az eljárás részleteit és hogy miként és kihez forduljanak sérelmeikkel a vármegye szék-helyén.

Amig ez a tanásteremben zajlott le, addig Dr. Kapáner a toronykerékének ajtaját próbálta kinyitni, hogy kiszabaduljon kinos helyzetéből. De ez, persze, sehogy sem sikerült. Hasztalan volt minden próbálkozás és ajtó dongások is. Az ajtó nem nyílt ki. A dörömbölés senki sem hallotta. De mégis, hallottak lent az után járd-kelek. Megálltak és fel is néztek az erkélyre, először csak vagy tízen, de már néhány perc múlva már százán, azután még többen. Asszonyok és férfiak, hát még az ilyen tömeg összedőlés-nél elmaradhatatlan gyermek sereg.

Dr. Kapáner látva felülről a lent összedőlött tömeget sívító hangjával így kezdte szónokolni: Uraim és hölgyeim. Szabadsítanak ki e kinos helyzetemből, melybe azért kerültem bele, mert törvényes alapon állok.

Sokan a tömeg közül, mivel nem hallották jól a beszédet: Micsoda tömeg föl! És ki az ott fent?

A főtáron lakók távozását és gukkereket hoztak elő és ezek segédelmével megállapították, hogy az erkélyről szónokolt ur Dr. Kapáner. Egyzertre kiáltottak az egyre nagyobb tömegből: «hiszen az ott fent Dr. Kapáner»... szándékosan elfordítve így az oda szorulnak tisztos nevet.

Dr. Kapáner (Az erkélyről dühösen.) Iah, ha ronda kiszabadulok, majd megmutatom az azoknak a honba ember-nek, hogy ki vagyok én és mit tudok én mivelni. Azt a henteslegényt, aki ide hozott a hitóra fogom juttatni. (Erős hangon és szája mölé téré két tenyérrel a tömeghez.) Csak szabadsítanak ki innét kérem

Az összerogott publikum azonban pompásan mulatott a furcsa jeleneten. E és sivatár althoen e konikus látvány nagyon jól esett az embereknek. A gyermekek meg nagy gaudiummal néztek az erkélyen fent vergődő Kapáneret. Szóval senkinek sem jutott eszébe a bahozta közönség közül kiszabadítani az erkélyre zárt a már-már dühöngő polgárait.

Végre a községi dobos, akit a tanásteremből kiküldöttek, hogy az ipolygási zarandok utat dobsz mellett és három elő nyelven hirdesse ki a nagyközségségnek, látva az immáren orias tömeget és fent az erkélyen Dr. Kapáner, visszasietett s elmondotta a bírónak és a tanásteremben még mindig egytűtlennek az esetet.

Tüstént tűns lett a tanásterem. Mindenki élvezni akarta a mulatságos látványt és jó sok időig tartott, amig egy lakatos kiszabadította Dr. Kapáneret és az összedőlött emberek jó ízűen mevetgolva, a gyermekek és inasok nagyokat kurjogtatta, szétoszlottak.

Dr. Kapáner kalapjának karimáját a szemére hozva elsietett irodájába és ott 5 kilo helyett tíz kilo beadványt írt össze, ezek között volt egy főbenjáró bűn mintai feljelentés Kampos ellen és egy rendkívüli sürgős indítvány, amely utóbbiban indítványozza, hogy a város, ismét párdón, a nagyközségághának tonya és erkélye azonnal, haladéktalaul lebontassék.

Zarandokutára Ipolygásra pedig erősen szervezkedik. A volt városi rezes bandát is feloldogátik, amelynek az uton a «Fel, fel vitézek a csatara» indúit fog kelleni jatszania. A zarandókat tagjai pedig ezt így fogják énekelni:

„Fel, fel polgárok Ipolygásra!
Szent jogainkatk oltalmára!
Vissza szerezni öjogunkat,
Éz lelkesítse szívünköt s karunkat!..”

A IV. jelenet, amely a zarandok után és Ipolygáson játszódik le, a jövő számban fog megjelenni!

NYILT-TÉR.

E rovat alatt közlétekkért nem felelős a szerk.

Nyilatkozat.

Alulírott Lupták Károly ezennel a nagyközség előtt is kinyilatkozatom, hogy azon általam valakitől hallott és általam továbbadott hír hogy Barok Ferenc borhamisításért megbüntetve lett volna, egyáltalán nem felel meg a valóságnak, mert amint meggyőződtem Barok Ferenc nemcsak hogy borhamisításért nem volt büntetve, de egyáltalán soha semmiért nem volt büntetve.

Selmecebányán, 1908. évi február 7-án.
Lupták Károly.

Nyílt kérés.

Alulírott Barok Ferenc a fenti nyilatkozat alapján tisztelettel kérem azon igen tisztelt vezetőmet, akik a fentemlített hamis híresztelés miatt tizletemet netán elhagyták, — sziveskedjenek ongemet továbbra is fölkeresni bevarásúsaikkal, mert mint tapasztalatból tudhatják az előzőkeny kiszolgálás mellett tizteleben mindig a legjobb árukat is találhatják.

Selmecebányán, 1908. február 7.
Barok Ferenc.

NEGYEN alkalmas utasoknál. — HAZAI ÉS IDEGENI TITKOSZOLGÁLTATÁS.
Fertőtlenítő hatóképűtel megvizsgálva.
Attest Bécs, 1891.
Kalodont
nékülözhetetlen
fog-créme.
A fogak tisztán tartásához fogvén nem elegendő. — Elővároztat a fogvén körül ábrakiralan képződő ártalmas anyag. ezis mechanikai tisztítással egyeztetett egy feloldató és antiseptikus hatással bíró fog-Créme-el elérhető. A „KALODONT” használata az összes kulturáloknokban a legutolsóaknak bizonyult.

Foulárd selyem 75 krtól 3 frt 70 krtig méterenként. Bliúra és ruhára. Fránkó és más megvalóvala hahoz szállítva. — Gazdag mintaválaszték postafordultva. Heneberg selyemgyára Zürich.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR.
Egyhe, oldó, hárszer mindazoknak, kik emésztési zavarakban és az úto dírtól megkövetkezésményben szenvednek.
Egy eredeti doboz ára 3 K.
Vitéki gyógyszerártnak kéri. Moll közlitemény.
MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ
Fajdalom estillapító, Bedorzsolós, és erősítő. MOLL'S Fausbrunnen and Salz
elismert, régi jó hírnévű hárszós szagattas és hűsítőit számtalan mindenszemű betegségek ellen.
Eredeti üveg ára K 190
Kapható minden gyógyszerártnak és drogeriában, Főszekekldési hely MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9

SELMEC-ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMENYEI.

72 1908. sz.
A helybeli rendőrfőkapitány 7786/1907. sz. alatti felterjeszti a helybeli főiskola kérelmét, melyben a területén elszaporodott dudának méreggel leendő pusztítására az év tartámar engedélyt kér.
Végvározat.
Az 1895. évi április hó 3-án 23542 sz. alatti belügyminiszteri rendelet 1 § alapján az 1908. évre

terjed érvényéhez megengedem, hogy a főiskola vadászterületéhez tartozó következő dűlőkben Selmecebánya határában, Kovacsóva, Humelajt, Bélabánya határában, Meltava, Szalka, Sztréla és Podbjelikamen.

Az elszaporodott duvadak strichinnel pusztíthatának tudomásul véve, hogy a mérgezett Moha Alajos m. kir. főiskolai főerdőőr és Zorván András erdőszóka fogják végezni.

Jelen engedélyező határozatom egyttal utalványul is szolgál arra, hogy a bányászati és erdészeti főiskola rectora Herrmann Miksa vagy megbízottja 15 gr. strichinnel nitricumot szerezzen be.

Kötelezem kérelmezőt, hogy a hivatkozott rendelet minden rendelkezését pontosan betartsa, utasítsa megbízottait, a mérgezett tárgyak kivételéről a kivételt megelőzőleg legalább 5 nappal írásbeli uton értesítsék a helybeli rendőrkapitányt, az érdekeltektől rendőrbiztosokat, nemkülönben a szomszédos községek előljáróságait, (Szt-Antal, Tópaták, Zólyom-Kecskés, Dobó)

Utasítom a rendőrfőkapitányt és az érdekelteket Bélabánya rendőrbiztosát, hogy engedélyem tartalmát a legkiterjedtebb módon közzétegyék azon figyelemmel, hogy a mérgezett tárgyakhoz hivatalnoki hozzájárulni, vagy azokat elmulasztani 15. napig terjedhető elzárás és 300 koronáig terjedhető pénzbüntetés terhe alatt tilos és hogy a mérgezési záros időtartam alatt a mérgezett tárgyak kivételje a járást kelést az illető területen el is tilthatja.

Miről összes érdekelteket azzal értesítem, hogy a rendőrfőkapitány jelentése szerint a 16086/900 január 31. helyigymiszteri rendelet értelmében a kérés tárgya közöltem az érdekeltektől járók főszolgabíróval s az engedélyezés ellen kifogás nem emelhetett.

Selmecebányán 1908. január hó 28-án.

Horváth Kálmán,
polgármester.

Selmeceb- és Bélabánya t. h. j. város előhivatalának éves jelentése. 1907. évről. (Vége.)

10 Csemetekertek.

Csemeteszközségeinknek lehetőleg házilag való előállítás végett a központi csemetekerten kívül az egyes védterületekben elszórvá s lehetőleg a beerősítendő vágásokhoz közel még 15 csemetekerttel rendelkezünk, melyekben jelenleg 780000 1—4 éves és különböző fajú csemetéink vannak. A fenntartásuk fordított összes költség a múlt évben 748 korona és 18 fillért tett ki.

11. Erdőkárók ágyállása.

505 kihágási esett jelentett be a múlt évben melyből 112 egyezségileg, 218 pedig ítélet útján lett elintéztve. A visszamaradt 176 eset pedig 1908-ban terjesztetik be a rendőrfőkapitánysághoz.

Az 1906. évről visszamaradt 104 eset közül 29 esetben egyezség jött létre, 75 esetben ítélet hozottat.

A bírságok után befolyt:
egyezség útján 554 kor. 92 fillér,
ítélet útján 1030 » 70 »

Összesen: 1585 kor. 71 fillér,
amely a 2000 korona előírással szemben 414 korona és 29 fillérrel kevesebb.

12. Bevételek összehasonlítása az előiránnyal.
Az eredmény az egyes fahasználatoknál, valamint a raktári tüzfalaadásnál felsorolt okok folytán igen kedvező volt és pedig:
Az előiránnyalhoz képest több bevétel volt:

1. Épület- és műfánál	21382	kor. 49	fillér,
2. Raktári tüzfalaadásnál	7163	» 72 »	
3. Feküfa eladásnál	831	» 20 »	
4. Vadászati hasznabérnél	50	» 19 »	
5. Mellékhasznóvételknél	758	» 84 »	
6. Zsindely eladásnál	2345	» 75 »	

Több bevétel összege 32532 kor. 19 fillér.
Kevesebb bevétel volt:

1. Erdőn eladott tűzfánál	1473	kor. 16	fillér,
2. Szerződésileg	326	» 19 »	
3. Kártérítésekénél	414	» 29 »	
4. Erdészeti épületek béreínél	53	» 66 »	

Kevesebb bevétel összege 2287 kor. 30 fillér.
Ez utóbbi az előbbi összegből levonva kitűnik, hogy a múlt évben az előiránnyalhoz képest 30264 korona 89 fillér több nyers bevételünk volt.

13. Kiadások összehasonlítása az előiránnyal.

Az előiránnyalhoz képest a csatló kimutatás szerint több kiadás volt:	
1. Erdőőri személyzet járandóságánál	32155 K
2. Erdősítésekénél	4160 24 »
3. Kártérítések hányadánál	241 87 »
4. Tüzfala termelés- és fuvarozásánál	6619 70 »
5. Erdészeti egyéb szükségleteknél	507 51 »
6. Zsindely termelésénél	876 14 »
7. Erdei lakóházak tartozásánál	20 70 »

Több kiadás összege 127471 K mely előlalt 1. egyes korpóllékok eszedéksége s a faárak tóárának emelkedése folytán, 2. az erdősítéseknek a 9 pont alatt indokolt nagyobb mérvű eszközözése, 3. a nagyobb mérvű s befizetett kártérítési összegek $\frac{1}{3}$ -adának kifizetése s tárgyalásokon való részvétel költsége folytán, 4. a nagyobb mérvű termelés s főleg befuvarozás folytán, mely azonban a raktári tüzfala értékesítésénél felmerült 7163 korona több bevétellel teljesen fedezve van, 5. a felvételek s közbizsághoz alkalmazott napzamosok béreinek emelkedése s a nagyobb mérvű átvételek folytán, mely azonban az épületi fa több bevételénél nyer fedeztet, 6. a zsindely termelésénél 876 korona több kiadás a nagyobb mérvű termelés folytán áll elő, mely azonban a zsindely eladásánál elért 2345 korona több bevételénél bevételénél viszont bő fedeztetet talál, 7. a tételnél a tartozásokhoz szükséges anyagok árának emelkedése folytán.

Az előiránnyalhoz képest kevesebb kiadás volt:
1. Erdőmester járandóságánál 260 80 K
2. Erdészeti személyzet jutalmazásánál 450 — »
Összesen: 710 80 K
mely úgy állt elő, hogy:

1. az erdőmester részére előirányzott 100 korona lakbér emelés és 200 korpóllék nem adott meg és

2. mert a szolgálatban magukat kitüntetett erdőőrök szokásos megjutalmazása a múlt évben nem szavaztatott meg.

Megjegyeztetik, hogy a számvétségű pénztári főkönyveknek február hó végén való bezárásáig az adatok némi változást még szenvedhetnek, de ez csak igen csekély mérvű lehet és a végeredményre befolyással nem lesznek.

E két tétel összehasonlítása után az előiránnyalhoz képest 12 036 kor. 91 fillér több kiadás merül fel, melyet viszont a több nyers bevételével összehasonlítva kitűnik, hogy az elmúlt évben erdőgazdaságunk az előiránnyal szemben 19227 kor. 98 fillér többlettel tiszta jövedelmel tart.

14. Mérés.

A csatló kimutatás szerint az összes bevétel volt 146358 kor. 60 fillér,
» kiadás » 75940 » 74 »

tiszta jövedelem tehát 70417 kor. 86 fillér.

Erdőállományunk 9493 kat. holdat tévén ki a holdankénti tiszta jövedelmesség 7 korona 41 fillér, mely eredmény fekvésünk és viszonyainkat tekintve, úgy hiszem kívánni való nem hogy maga után.

15. Erősebb leteték.

A) A hótörekbből erdészeti befektetésekre deponált, kiadász maradványa volt 2101 kor. 99 fillér, ebből nem merült fel s így a tőkének 98

kor. 54 fillér kamatjával 2200 kor. 53 fillérrel emelkedett.

B) »Határbejárás alap» tőkéje volt 4968 kor. 52 fillér, melyhez hozzájárul »Erdei utak és határjelek» rovatán mult évben megtakarított 188 kor. 94 fillér s így ezen alapunk 5157 kor. 46 fillérrel emelkedett.

E tőkét több év folyamán azért gyűjtögtetük össze, hogy az okvetlenül szükséges határrendezések több ezer koronát kivető költséget ne kelljen egyszerre és pótdó emelés által előteremteni, s így a városi háztartásban a munkálatok zavart ne idézzenek elő.

16. Anyagszamadás.

A csatló kimutatás részletesen és osztágonként tünteti fel az egyes termeléseket, kiadásokat és maradványokat, mely végösszegeiken a következő:

Műfa termelés volt: fenyő 11292861 m³, tölgy 474026 m³, bükk 355782 m³, kőris, szil, juhar 70568 m³, összesen tehát 12163287 m³, mely mint értékesítettven maradvány nincs.

A tűzfából az összes fanemékből 1906 év végén maradvány, volt 122455 ürm³, 1907. év folyamán termeltünk 19355 9 ürm³-t. azonfelül rakatolási többlettünk volt 7972 ürm³, melyel szemben az év folyamán értékesítettett vagy járandóságnak kiadatott 226243 ürm³, s így az év végén maradványunk 97673 ürm³ volt.

E tűzfa maradványunk fedeznie kell:

a) a kohónak 4000 ürm³ fenyőtűzfa szükségletét,

b) a városi faraktárba befuvarozandó a tisztviselői járandóságára, hivatalok és iskolák fűtésére minimálisan 3500 ürm³ kemény tűzfa,

c) bélabányai polgároknak 400 ürm³ bükk tűzfa járánóságát,

d) külutcai tisztviselőket s alkalmazottakat, iskolákat és óvodákat 910 ürm³ kemény tűzfa s mindezekből előre is látható, hogy házi szükségleteinket, illetve a kötelező járandóságokat fedezni tudjuk ugyan, de a faraktárban való magán-eladásnak a jövő évben is szünetelnie kell és a magán-szükségletnek ilyképeni fedezéséről más után kell gondoskodni.

17. Ügyforgalom.

Az 1907. év folyamán a v. erdőhivatalhoz 1311 ügydarab érkezett be, azonkívül min. tanácsai előadóhoz 246 drb. lett beosztva.

Az egyes ügydarabok, hacsak határidőhöz nem voltak kötvé vagy külső kikészítést nem igényeknek, lehetőleg azonnal, de legfeljebb három napon belül érdemlegesen elintéztve lettek s így ügymenetünk a lehető leggyorsabb volt.

Az év folyamán minden ügydarab elintéztetvén, hátralék nem maradt.

A még csatló 18. sz. kimutatás a leltárt tünteti fel, a 19. sz. az irattári és könyvtári jegyzéket, a 20. sz. pedig az 1907. évben divott munka és fuvarbérreket sorolja fel.

A nyilvántartási jegyzőkönyvek rendszeresen vezetve lettek és az üzem nyilvántartási könyvekbe az adatok pontosan bejegyeztettek.

Nagyobb mérvű elemi csapások, valamint nevezetesebb rovarkárosítások nem fordultak elő. Közösségeknek tartom végül e helyütt elismerésemet kifejezni első sorban is ifj. Horváth Antal, továbbá Borbély Samu és Erős Rezső díjtalan erdőgyakorokaink valóban dicseztető érdemlő szorgalmas munkálkodásuk felett, kik díjtalanul bár, de lelkiismerettel teljesítettek szolgálataikat és akik az elért anyagi eredmény elérésében is segédkezett nyújtottak.

Es bár igen csekély kivétellel az egész erdőőri személyzettel, meg voltam elégedve, mégis mint olyanokat, kik buzgóságukkal a kerületüknek példás rendben tartásával és szabkeli ügyességükkel kitűntek, meg kell említenem Hacher János, Hacher Gyula, Neuschwendner Ágoston és Greschó András erdőőröket és ha már ez előtt szokásos pénzbeli megjutalmazás nincs is módomban nekik megszerezni legalább ezuton akarok részükre erkölcsi elismerést nyújtani.

Mindezeknek előterjesztése után, tisztelettel

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-

köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlja.

Mintbogy értéketlen utaztatokat is kínálnak, kérem mindenkor „Roche” eredeti csomagolás.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

Sirolin

„Ezzel az étvágyat és a testhelyet, megzavaró a köhögést, viládot, eljött izsádat.

„Roche”

Kapcsoló orvosi rendeltetle a gyógyszerárakban. — Ára tvegenként 4.—korona

kérem a Tekintetes törvényhatósági Bizottságot, hogy különös intézkedést nem igénylő jelentésemet tudomásul venni méltóztassék.

Selmecebányán, 1908. január hó 20-én.

Zolomy Imre,
v. orlómeister

H I R D E T É S E K.

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására adni, hogy eddig az Akadémia-utcában (Mihalik ház) fenállott

borbély- és fodrásüzletemet

a **FOLTIN-féle helyiségbe** Deák

Ferenc-utca 12. sz. helyeztem át.

Kérem a n. é. közönség további partfogását, s vagyok

kiváló tisztelettel

MAREK GYULA

borbély- és fodrász.

Gőz és villanyerő!!

KEMÉNY DÁVID

vegyi tisztító, műfestő és fehérenemű mosó-intézet

BESZTERCEBÁNYÁN

elvállalja mindennemű férfi, női és gyermekruhák, egyenruhák, függönyök vegyi tisztítását és festését igen olcsón.

Jó és szép munkáért jót áll!

Elvállalja továbbá mindennemű gallérok és kezelmok mosását és keményítését.

„Kemény új módszere mindent újjá tesz.”

Gyűjtő és megrendelő hely

Selmecebányán

HERCZOG M. divatárüzletében.

Kiadó üzlethelyiség. A városháza alatti Urbaneck-féle üzlethelyiség

azonnal kiadó.

Bővebbet Greguss Antalnál.

A Szentháromság-téren levő II.

ker. 6. sz. Kachelmann-féle házban

egy üzleti helyiség

azonnal kiadó.

Tudakozódní lehet a tulajdonosnál délutánonkint 2—7-ig.

Készítik Maggi Gyula és Társa. Iroda: Wien, IV/1. Gyár: Bregenz.

Költözködés következtében összes bútor

azonnal eladó.

özv. Jölg Vilmos dr.-né.

Zsigmondy-utca saját ház.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérem íratt, ingyen és bérmentve kapható a szabad, hatályú gyógyszerár alái Majna Frankfurt.

Szíves tudomásul!

Minden vasár- és ünnepnap friss

farsangi fánk!

Saját készítményű friss Tea-sütemények

állandóan rakláteren

Borhegyi István

cukrásznál

Kossuth Lajos-tér 45. (Magas ház.)

Mindenes szakácsnő

ki úri házban szolgált huszonnégy korona havi fizetéssel kerestetik.

Cím a Joerges-fele könyvkereskedésben.

Zsigmondy-utca 67. számú házamban

háromszobás földszinti lakás

május 1-től kiadó.

Évi bére 360 K és a házbérfillér.

Fodor L. dr.

Esküvők, bankettek
stb. megfőzésére vállalkozik

szakács egyszersmind cukrász

ki csak elsörendű üzletek s úri házakban nem alkalmazva s leginyensebb igényeket is ki tudja elégíteni. Szíves megkeresések intézendő

Huszágh Adolf
Vihnye-fürdő.

A legjobb fémtisztítószer

Kérjen csak

Globusz
fémtisztító kivonat

mert sok roz utánzás történik.

Egyedüli gyáros: Fritz Schulz jun. ut. Lipos és Eger

SELMECBÁNYAI HIRADÓ

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

3 ÚJ SZÓ ...
ALTATER GESSLER BUDAPEST

GESSLER SIEGFRIED JÁGERNDORF-BUDAPEST

GESSLER-FÉLE VALÓDI **DANUBIUS MUSTÁR**
FŐLÉC ÚJDONSÁG

Aki köhög
és epeségét szereti, az használja az orvossal kipróbált, köhögés, nékedés, hurut, elnyálkásodás, gőres-és torokkataris ellen ajánlott

KAISER-FÉLE MELL-CARAMELLÁT
A HÁROM FÉNYVEL, melynek pártalan voltát és könnyű nyelvést bizonyították a legújabb kísérletek által eléggé bizonyítja.

Csomagja 30 és 40 L. Dobozokban 80 iller.

Kapható **MÁRKUS M.** emléksztatában és **MÁRKUSY J. ÖRKÖSÖK** gyógyszerárán a „Magas Althoz” Selmecebányán.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony **SZÉNSAVAT**

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szodavizgyártáshoz, vándorújságok és egyéb üdülőokra.

ÖSSZE NEM TÉVESZTENDŐ mesterségesen előállított kvassze kiadós szénsavval.

Megbízható, szigoruan leltkiismeretes kiszolgálás!

BUZIÁSFÜRDŐI ÁSVÁNY- ÉS GYÓGVIZEK

1, és 1, literes üvegekben Svlt-, vess- és lótyagbőrnalmánál utol nem ért gyógyhatás.

Elsörendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsavmúvek és ásványvizek szetküldési telepe Buziásfürdő.

Sírgöncim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

ÜGYES HELYI KÉPVISELŐK KERESTETNEK!